

DALAAUÐUR

Brothættar byggðir - Ársskýrsla 2022

Efnisyfirlit

Inngangur	2
Verkefnisstjóri og verkefnisstjórn	2
Fundir	2
Meginniðurstöður	3
Markmið og tilgangur verkefnis í Brothættum byggðum	4
Meginmarkmið og starfsmarkmið byggðalags – stöðumat	4
Yfirlit yfir styrkt verkefni	15
Hugleiðingar verkefnisstjóra í lok verkefnis	17

Ársskýrsla byggðalags í Brothættum byggðum

DalaAuður

Inngangur

DalaAuður hófst með íbúáþingi í mars 2022. Á íbúáþingi var stefna DalaAuðs mörkuð í umræðum íbúa um þau atriði sem þeim fannst skipta máli að koma á framfæri.

Neikvæð íbúáþróun og einhæft atvinnulíf var meðal þeirra ástæðna að Dalabyggð fékk inngöngu í verkefnið Brothættar byggðir, sem Byggðastofnun er í forsvari fyrir. Einnig skekk aldursdreifing í byggðarlaginu því töluvert hallar á fólk á barneignaraldri.

Á íbúáþingi voru þessi mál og önnur sem íbúar töldu forgangsatríði rædd. Á grundvelli umræðna var unnin stefna, svokölluð *verkefnisáætlun*, fyrir verkefnið. Verkefnisáætlunin var síðan lögð fram til umræðu og samþykktar á íbúafundi í ágúst 2022.

Með þátttöku í verkefninu DalaAuði blésu sveitarfélagið og íbúar Dalabyggðar til sóknar og er strax farið að gæta bjartsýni í byggðarlaginu.

Verkefnisstjóri og verkefnisstjórn

DalaAuður er samstarfsverkefni Byggðastofnunar, Dalabyggðar og Samtaka sveitarfélaga á Vesturlandi (SSV) og skipa þessir aðilar fulltrúa í verkefnisstjórn, ásamt því að skipaðir eru tveir fulltrúar íbúa í stjórnina. Verkefnisstjórn hefur ákvörðunarvald í verkefninu og sér einnig um að úthluta styrkjum til frumkvæðisverkefna úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs.

Verkefnisstjóri er Linda Guðmundsdóttir. Vinnur hún í umboði verkefnisstjórnar og er starfsmaður SSV.

Verkefnisstjórn hóf störf í febrúar 2022 og kom að undirbúningi íbúáþings. Í verkefnisstjórn eru:

Björn Bjarki Þorsteinsson sveitarstjóri, fulltrúi Dalabyggðar, tók við stöðu fulltrúa af fráfarandi sveitarstjóra Kristjáni Sturlusyni í ágúst 2022.

Páll S. Brynjarsson, fulltrúi SSV

Ólafur Sveinsson, fulltrúi SSV

Bjarnheiður Jóhannsdóttir, fulltrúi íbúa

Þorgrímur Einar Guðbjartsson, fulltrúi íbúa

Kristján Þ. Halldórsson, fulltrúi Byggðastofnunar

Helga Harðardóttir, fulltrúi Byggðastofnunar

Fundir

Íbúáþing var eins og áður sagði haldið í mars 2022 og íbúafundur í ágúst sama ár. Á báðum fundum fengu íbúar tækifæri til að koma málefnum sínum á framfæri og móta áherslur fyrir DalaAuð. Nafnið á verkefninu var valið á íbúáþinginu og vísar í auðinn sem býr í samfélaginu, mannauðinn og menningarauðinn en þar má líka finna vísun í Auði djúpúðgu.

Verkefnisstjórn DalaAuðs fundaði níu sinnum yfir árið, þar af var einn staðfundur vegna undirbúnings á íbúafundi haldinn í ágúst. Þá voru haldnir þrír fundir að auki vegna vinnu við úthlutun úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs. Það er að mörgu að huga í fyrsta áfanga verkefnisins og mæðir þá mikið á verkefnisstjórn. Vel tókst til að stilla saman strengi og hópurinn mjög samhentur frá upphafi.

Frá íbúafundi í Dalabyggð, ágúst 2022. Mynd – KBH.

Meginniðurstöður

Á þeim stutta tíma frá því verkefnið hófst hefur margt jákvætt gerst. Gífurlega góð ásókn var í Frumkvæðissjóð DalaAuðs og mörg verkefni sem fengu þar brautargengi. Frumkvæðissjóðurinn skapaði jákvæða stemningu meðal íbúa sem hefur vaxið jafnt og þétt og er óhætt að segja að íbúar hafi svarað kallinu og komið inn í verkefnið af fullum krafti. Sveitarfélagið hefur líka blásið til sóknar og stefnir að uppbyggingu á húsnæði og íþróttamannvirkjum á næstu árum sem mun verða bylting fyrir íbúa og gesti svæðisins.

Nýsköpunarsetur Dalabyggðar tók til starfa árið 2022. Þar er rými þar sem hægt er að leigja vinnuaðstöðu, ásamt því að þar er góð fræðslu- og fundaraðstaða. Verkefnisstjóri hefur aðsetur þar. Haustið 2022 var haldin þétt dagskrá fræðsluerinda og íbúum gefinn kostur á að mæta og ræða ýmis afmörkuð mál á svokölluðu kaffispjalli þess á milli. Var þetta skipulagt í samstarfi Dalabyggðar og DalaAuðs. Viðburðirnir voru allt í bland skemmtilegir, fróðlegir og ganglegir og vel sóttir af íbúum.

Eins og sjá má á samantekt um framgang verkefna/starfsmarkmiða hér að neðan er góður gangur í þeim markmiðum sem eru á ábyrgð sveitarfélags og íbúa. Því miður gengur hægar að ná þeim markmiðum sem ríkið ber á byrgð á, s.s. í samgöngumálum sem eru eitt helsta baráttumál Dalabyggðar til að auka byggðafestu í samfélaginu. Má leiða að því líkum að áfram verði þrýst á ríki um betrubætur í þeim málaflokki.

Markmið og tilgangur verkefnis í Brothættum byggðum

Markmiðið með *Brothættum byggðum* er að stöðva viðvarandi fólksfækkun í smærri byggðakjörnum og í sveitum landsins. Sérstaða verkefnisins er fólgin í virkri þátttöku íbúa og víðtæku samstarfi stjórnkerfis og stoðstofnana við viðkomandi samfélag. Í hverju verkefni er mótuð skýr framtíðarsýn og stefna fyrir byggðarlagið. Gerð er verkefnisáætlun með skýrum markmiðum og opnað fyrir styrktarsjóð sem styrkir ýmis konar frumkvæðisverkefni í byggðarlaginu.

Meginmarkmið DalaAuðs eru skilgreind í verkefnisáætlun og eru fjögur:

- Samkeppnishæfir innviðir
- Skapandi og sjálfbært atvinnulíf
- Auðugt mannlíf
- Öflug grunnþjónusta

Undir hvert meginmarkmið fellur svo verkefnastofn (safn starfsmarkmiða) sem er ætlaður til að ná þessum meginmarkmiðum. Í neðangreindu stöðumati er framvinda og staða verkefna metin og skýring höfð með þar sem það á við. Er um að ræða huglægt mat verkefnisstjóra.

Meginmarkmið og starfsmarkmið byggðalags – stöðumat

Meginmarkmið 1 – Samkeppnishæfir innviðir						
Starfsmarkmið	0%	25%	50%	75%	100%	Skýringar
1.1. Byggðar verði í það minnsta 10 íbúðir í Búðardal fyrir lok árs 2025.						Þetta markmið er á áætlun. Verið er að byggja 3 íbúðir sem á að klára 2023.
1.2. Stofnað verði fjárfestingafélag um uppbyggingu iðngarða í Búðardal fyrir lok árs 2023.						Stofnaður hefur verið undirbúningshópur. Styrkur fékkst úr C1 fyrir hönnun á iðngörðum í Búðardal. Haldinn hefur verið kynningarfundur til að kalla eftir áhugasömum aðilum.
1.3. Lokið verði við byggingu íþróttahúss og sundlaugar í Búðardal á árinu 2024.						Markmið er á áætlun.
1.4. A.m.k. tvær gönguleiðir verði betrubættar eða útbúnar í og við Búðardal fyrir árið 2025.						Skógræktarfélag Dalasýslu fékk styrk úr Frumkvæðissjóði og hyggur á framkvæmdir í Brekkuskógi sem er rétt við Búðardal.
1.5. Kortlagning gönguleiða víða um Dalabyggð, sem unnin er						Kortlagningu er lokið á vegum SSV en eftir er að gera leiðirnar aðgengilegar.

að á vegum SSV, verði gerð aðgengileg almenningi árið 2023. Valdar leiðir verði stikaðar, þar sem það á við, til að auka aðgengi að þeim.						Veittir voru þrír styrkir til gönguleiða úr Frumkvæðissjóði, þar á meðal til 20 km leiðar sem liggur frá Skarðsströnd til Fellsstrandar sem áætlað er að stika sumarið 2023.
1.6. Samstarfsverkefni á vegum SSV, Dalabyggðar og Markaðsstofu Vesturlands verði sett á legg til að útbúa upplýsingapakka og kynningarefni um útivistarleiðir, svo sem göngu-, reið- og hjólaleiðir í Dalabyggð, sem verði tilbúinn fyrir sumarið 2024.						Á áætlun 2024.
1.7. Undirbúin verði áætlun um lagningu reiðleiða í dreifbýli, í samráði við hestamannafélagið, Vegagerðina og landeigendur þar sem það á við, á árinu 2024.						Á ætlun 2024.
1.8. Unnið verði að a.m.k. tveimur verkefnum sem fela í sér uppbyggingu skógarstíga eða áningarstaða innan skóga fyrir 2025.						Frumkvæðissjóður veitti tvo styrki til verkefna af þessu tagi árið 2022 og er stefnt að framkvæmdum sumarið 2023.
1.9. Unnið verði eftir tillögum og forgangsröðun vegaf framkvæmda á starfstímabilinu 2022-2025, líkt og þær eru lagðar til í samgönguáætlun Vesturlands. Íbúar verði upplýstir um framvindu og frávik allra framkvæmda í byggðarlaginu.						Miklum þrýstingi hefur verið beitt á stjórnvöld varðandi vegamál í Döllum en enn er ekkert fast í hendi varðandi umbætur á því sviði.
1.10. Stofnvegurinn um Skógarströnd verði endurbættur og árlegar fjárveitingar til verkefnisins tryggðar						

Þannig að klára megi framkvæmdir sem fyrst.						
1.11. Laxárdalsvegur verði skilgreindur sem stofnvegur og lögð verði áhersla á að klára að leggja bundið slitlag á hann eigi síðar en árið 2024. Mikilvægt er að byggja nýjar brýr á Laxárdalsheiði samhliða því sem vegurinn er lagður bundnu slitlagi.						
1.12. Gerð verði þarfagreining og áætlun um uppsetningu rafhleðslustöðva í byggðarlaginu árið 2023.						Starfshópur hóf störf haustið 2022 og vann þarfagreiningu.
1.13. Þegar áætlun um uppsetningu rafhleðslustöðva í Dalabyggð liggur fyrir, sbr. markmið 1.12., eigi sér stað samtal við ríki og þjónustuaðila um aðgengi að hleðslustöðvum árið 2024, með tilliti til áherslu ríkisvaldsins á orkuskipti.						Aðgerðin var sett fram vegna þess að töluvert ósamræmi var í greiðsluleiðum, tengjum og almennu aðgengi að rafhleðslustöðvum. Þessi aðgerð er talin óþörf eftir samtal við ráðherra á íbúafundi. Þróun í hraðhleðslustöðvum er hröð og aðgengi að þeim að verða samhæfðara almennt. Starfshópurinn sem tók að sér þetta verkefni er sammála því að ekki þurfi að fara í aðgerðina. Starfshópurinn er því þegar byrjaður á markmiði 1.14.
1.14. Byggt verði upp hleðslustöðvanet í Dalabyggð í samræmi við ofangreinda áætlun í 1.12 fyrir lok árs 2025.						Áform eru uppi um að fjölga um eina hraðhleðslustöð í Búðardal sumarið 2023. Starfshópurinn hefur þegar haft samband við ferðaþjónustuaðila sem vilja setja upp minni hleðslustöðvar hjá sér og vinnur nú að því að kalla eftir tilboðum frá fyrirtækjum sem verða send til áhugasamra ferðaþjónustuaðila.
1.15. Árlega verði unnið að framgangi í þrífösun og að því að leggja rafmagn í jörð á starfstímanum.						Sveitarfélagið hefur kallað eftir endurmati á forgangsröðun til að hægt sé að tryggja raforkuöryggi í Dölum.

Lokið verði að fullu við þrífösun á rafmagni og að leggja strengi í jörðu árið 2026.						
1.16: Gert verði átak í að styrkja fjarskiptainviði og bæta þannig símasamband í Dalabyggð árið 2023.						SSV hefur ráðið til sín sérfræðing til að gera úttekt á fjarskiptasambandi í Dölum. Úttektina verður meðal annars hægt að nota til að kalla eftir umbótum hjá þjónustuaðilum.
1.17. Íbúar fái kynningu á kostum og göllum varmadæla og reglum um niðurgreiðslur í því sambandi, á árinu 2023.						Þetta er á áætlun.
1.18. Átak verði í nýtingu félagsheimila í Dalabyggð árin 2022-2025.						Þetta verkefni gengur mjög vel. Árblik er í rekstri. Dalabúð er í mikilli notkun, bæði undir samkomur og ýmis konar skóla- og félagsstarf. Stefnt er að því að opna vottað eldhús í Tjarnarlundi. Staðarfell (félagsheimilið) er komið á söluskrá.
1.19. Árið 2022 eigi sér stað formlegt samtal við Biskupsstofu um nýtingu kirkna og uppbyggingu og viðhald á sögufrægum kirkjum í Dalabyggð.						Ekki tókst að hefja þetta samtal á árinu 2022. Stefnt að því árið 2023.
1.20. Sveitarfélagið skoði að fá til liðs við sig sjálfboðaliðasamtök og/eða félagasamtök til að taka þátt í hreinsunarátaki í byggðarlaginu, sumurin 2023, 2024 og 2025.						Þetta er á dagskrá.
Meginmarkmið 2 – Skapandi og sjálfbært atvinnulíf						
Starfsmarkmið	0%	25%	50%	75%	100%	Skýringar
2.1: Árið 2023 verði a.m.k. þrjú einstaklingar starfandi að staðaldri í Nýsköpunarsetri Dalabyggðar.						Einn starfsmaður er með fasta starfsstöð í Nýsköpunarsetrinu. Starfsmaður KPMG er með aðstöðu tvisvar í mánuði. Ráðgjafar SSV eru með mánaðarlega viðveru í Nýsköpunarsetrinu. Aðstaðan er einnig mikið notuð undir próf í prófatíð hjá framhaldsskóla- og

					háskólanemum. Þá er setrið nýtt undir ýmiss konar fræðslu og fundi.
2.2. Sett verði á fót Ráðgjafaráð Nýsköpunarseturs sem yrði samsett af heimafólki og fjarbúum sem er tilbúið að miðla sinni þekkingu til áhugasamra.					Ráðgjafaráðið var stofnað haustið 2022.
2.3. Sveitarstjórn kanni möguleikann á tilfærslu opinberra starfa til Dalabyggðar árin 2022-2024.					Þetta samtal á sér reglulega stað við yfirvöld og er áframhaldandi verkefni. Enn hefur ekki orðið tilfærsla á störfum.
2.4. Farið verði í markaðssetningu á Dalabyggð sem búsetukosti, atvinnusvæði og frístundasvæði til hagsbóta fyrir samfélagið árið 2023.					Verkefnið Dalabyggð í sókn fékk 11.000.000 styrk úr C1 á byggðaáætlun. Um er að ræða styrk fyrir markaðsherferð fyrir Dalabyggð til að laða að nýja íbúa, fjárfesta og ferðamenn.
2.5. Leitað verði samstarfs við stjórnvöld um þróunarverkefni í landbúnaði þar sem fundnar verða leiðir til aukinnar arðbærni í atvinnugreininni, á árunum 2022-2025.					Það má segja að verkefnið "Verðmætasköpun í strjálbýli" sem fékk styrk úr C1, falli undir þetta en um er að ræða samstarfsverkefni SSV, SSNV og Vestfjarðastofu þar sem farið verður í átak til að auka nýsköpun á lögbýlum í Dölum, á Ströndum, í Reykhólahreppi og í Húnaþingi vestra. Verkefnið fékk myndarlegan styrk upp á 21.6 m.kr. Þetta verkefni snýr helst að því að auka tekjur á lögbýlum með nýsköpun.
2.6. A.m.k. tvö nýsköpunarverkefni í skógrækt, grænmetis- og/eða fóðurrækt verði hrundið af stað fyrir lok árs 2025.					Tvö ræktunar verkefni fengu styrk úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs árið 2022 og er framleiðsla þegar farin af stað í báðum verkefnum. Fleiri hafa lýst yfir áhuga á að hefja ræktun á svæðinu. Þá fékkst styrkur úr Uppbyggingarsjóði fyrir verkefni sem snýr að sölu aspargræðlinga úr Dalabyggð.
2.7. Búið verði til vörumerki fyrir vörur					Fyrirnefndur styrkur úr C1 fyrir verkefnið <i>Dalabyggð í sókn</i> felur í sér að búið verði til

framleiddar í Dalabyggð árið 2023.					vörumerki fyrir afurðir úr Dölum.
2.8. Námskeið verði haldið á árinu 2023 í vörupróun, markaðssetningu og að koma afurðum og vörum í sölu.					Haldið var námskeið í verðlagningu haustið 2022 í Nýsköpunarsetri Dalabyggðar. Þá hefur verið lögð áhersla á að vekja athygli á erindum, námskeiðum og annarri fræðslu sem falla undir þessa lýsingu í gegnum heimasíðu Dalabyggðar og íbúasíður á samfélagsmiðlum. T.d. fjarnámskeið o.fl. Þ.á.m. námskeiðið “Matarfrumkvöðullinn” sem haldið er á vegum Austurbrúar í febrúar-mars 2023.
2.9. Verkefnisstjóri aðstoði þá sem hafa áhuga á að selja vörur framleiddar í héraðinu, við að koma þeim í sölu á árunum 2022-2025.					Enn hefur ekki reynt á þetta.
2.10. A.m.k. tvö þróunarverkefni í framleiðslu, markaðssetningu og/eða sölu afurða úr byggðarlaginu, fari af stað fyrir lok árs 2025.					Tvö lögbylí hófu þróun á afurðum úr ærkjöti beint frá býli og seldu á jólamarkaði árið 2022. Þau stefna bæði á aukna framleiðslu.
2.11. Að hafið verði a.m.k. eitt frumkvæðisverkefni sem felur í sér nýsköpun í verslun í byggðarlaginu fyrir árið 2025.					
2.12. Sett verði fram heildstæð stefna í ferðapjónustu sem snýr að hæglæti fyrir lok 2023.					
2.13. Markaðssetningar átaki fyrir áfangastaðinn Dalabyggð verði hrundið af stað fyrir sumarið 2024.					Þetta markmið tengist starfsmarkmiði 2.12 um stefnu í ferðapjónustu og einnig starfsmarkmiði 1.6. um kynningarpakka um gönguleiðir sem á að gera fyrir árið 2024.
2.14. Greind verði sóknarfæri og nýtingarmöguleikar sem felast í menningarmínjum					Ekki hafið.

og menningararfi Dalabyggðar árið 2024.						
2.15. Árin 2023-2024 verði unnið að því að móta hugmynd að gagnvirkri upplifun tengdri Auði djúpúðgu.						Ekki hafið.
2.16. Unnið verði að gerð hljóðleiðsagnar um Dalina árið 2024, sem tengir svæðið við landnámssöguna.						Ekki hafið.
2.17. A.m.k. tvö nýsköpunarverkefni fari af stað í ferðaþjónustu á tímabilinu 2022-2025.						Nýtt ferðaþjónustufyrirtæki hóf störf og fékk styrk frá Frumkvæðissjóði DalaAuðs haustið 2022. Það heitir „Good morning Iceland“. Fyrirtækið býður meðal annars upp á norðurljósaferðir og aðrar myndatökur. Einnig er boðið upp á myndatökur og gerð markaðsefnis fyrir ferðaþjónustuaðila. Eitt annað ferðaþjónustutengt verkefni fékk styrk úr Frumkvæðissjóði og er á hugmyndastigi.
2.18. Dalabyggð hagi verkkaupum þannig að heimaaðilar eigi möguleika á að bjóða í verk á starfstímabilinu og eftir það.						Þetta er áframhaldandi verkefni og hefur Dalabyggð lagt áherslu á að gera verðkannanir vegna ákveðinna framkvæmda. Sífelld eru skoðaðar leiðir til að auka verkkaup í heimabyggð.
2.19. Áhugasöm fyrirtæki fái aðstoð við að innleiða grænan tékklista í sínum rekstri og möguleiki á umhverfivottun fyrir minni fyrirtæki kannaður árin 2023-2024.						Ekki hafið.
Meginmarkmið 3 – Auðugt mannlíf						
Starfsmarkmið	0%	25%	50%	75%	100%	Skýringar
3.1. Haldið verði áfram formlegum viðræðum við ríkið árið 2023 um að nýta Staðarfell til að stofna menningarsetur, þar sem færi fram fjölbreytt safna-, fræða-, félags- og/eða listastarf.						Ríkið setti Staðarfell á sölu síðla árs 2022 og var það selt í byrjun árs 2023. Áform eru uppi um að finna leiðir til að vekja athygli á safnakosti Dalabyggðar og hefur starfshópur hafið störf til að finna lausnir á því. Hópurinn á

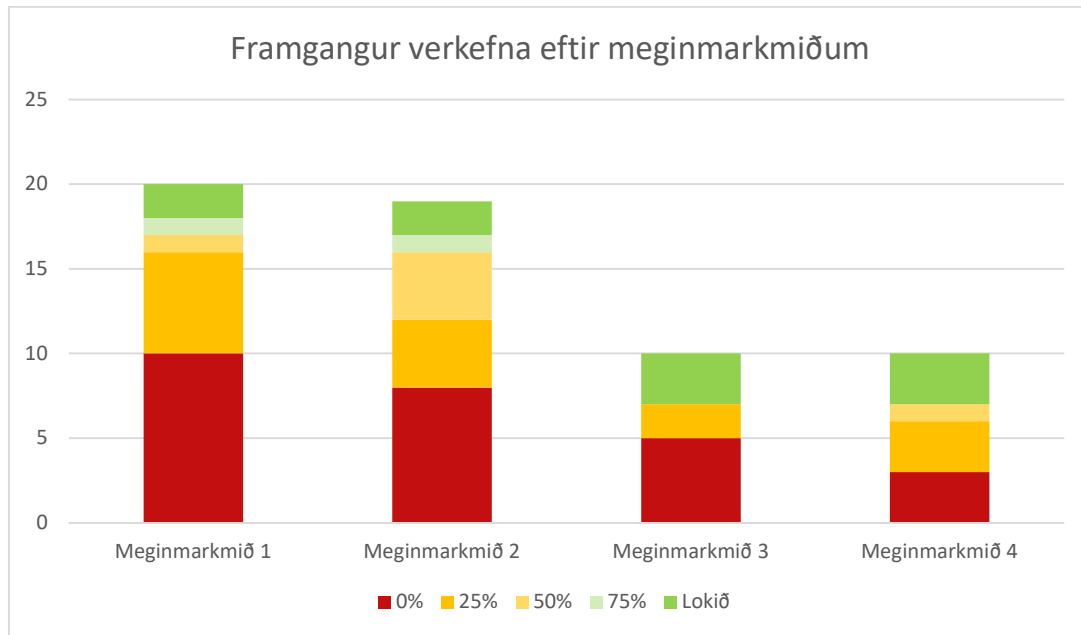
						að skila niðurstöðum í apríl 2023.
3.2. Haldin verði tólmstundanámskeið eða fræðsluerindi fyrir íbúa, a.m.k. tvisvar á ári í Dalabyggð, árin 2023-2025.						Þetta verkefni hófst í haust og þegar hefur verið haldið slökunarnámskeið, garðyrkjunámskeið og námskeið í tölvulæsi í Dalabyggð.
3.3. Átthaganámskeið, um sögu, náttúru og menningu í Dölum, verði haldið árið 2023.						Undirbúningur er hafinn.
3.4. Leitað verði leiða til að gera frístundastarf og menningarstarf aðgengilegt fyrir eldri borgara.						Ekki hafið.
3.5. A.m.k. eitt frumkvæðisverkefni á sviði lista eða lýðheilsu, sem eflir félagsstarf á svæðinu, fari af stað í byggðarlaginu fyrir árslok 2025.						Eitt verkefni hófst snemma árs 2023 og annað var endurvakið. Leikfélagið ákvað að setja fram leiksýningu og stofnaður var blandaður kór fullorðinna sem æfir vikulega í Dalabyggð.
3.6. Byggðahátíðir verði nýttar árlega til að auka tækifæri í listsköpun til ársins 2025, t.d. í tónlist, myndlist eða handverki. Auglýst verði sérstaklega eftir þátttöku á því sviði.						Ekki hafið. Nokkrir listatengdir viðburðir eru þó komnir á dagskrá Jörvagleðinnar sem haldin verður vorið 2023.
3.7. Skoðaður verði möguleikinn á að bjóða upp á nám fyrir fullorðna í tónlistarskólanum á starfsárinu 2024-2025.						Ekki hafið.
3.8. Íbúar bjóði nýbúa og "hálfbúa" velkomna í umræðuhópa á samfélagsmiðlum, til að allir geti tekið þátt í umræðum og viðburðastarfi innan Dalabyggðar.						Ekki liggur fyrir að hvaða marki hefur verið unnið að þessu markmiði. Reynt verður að meta stöðuna í samtali við íbúa við fyrstu hentugleika, til dæmis á næsta íbúafundi.
3.9. Útbúinn verði póstlisti haustið 2022, fyrir "hálfbúa" og aðra áhugasama sem vilja fá upplýsingar um það sem er að gerast í Dalabyggð.						Þetta markmið tók breytingum. Það var engin eftirspurn eftir sér póstlistum fyrir hálfbúa til upplýsingagjafar. Á heimasíðu Dalabyggðar eru allir viðburðir auglýstir t.d. og - þróunin varð sú að þeir sem vildu fá

						upplýsingar um ákveðinn hóp, málefni eða fræðslu skráðu sig á lista vegna þess sérstaklega. Markmiðið mun líklega verða endurskoðað á næsta íbúafundi.
3.10. Skemmtilegi klúbburinn haldi sinn fyrsta fund haustið 2022 en í gegnum hann standi íbúum og velunnurum Dalabyggðar til boða að taka þátt í fjölbreyttu félagsstarfi, sem verður opið öllum.						Fyrsti fundur Skemmtilega klúbbsins var haldinn haustið 2022.
Meginmarkmið 4 – Öflug grunnþjónusta						
Starfsmarkmið	0%	25%	50%	75%	100%	Skýringar
4.1. Skipulagt verði samráð með ákveðnum hópum samfélagsins árið 2023. Aðgerð A: Skapaður verði virkur samráðsvettvangur vegna skólamála, til að mynda með eflingu foreldraráðs, til að efla samtal á milli sveitarfélags, skólastjórnenda og foreldra. Aðgerð B: Komið verði á mánaðarlegum fréttum á heimasíðu Auðarskóla, fyrir alla áhugasama sem vilja fylgjast með skólastarfinu. Aðgerð C: Reglulegir fundir verði einnig með nemendaráði grunnskólans varðandi ákvarðanir um skólamál. Sérstaklega verði rætt við þau um						Unnið er að skólastefnu, þar sem stefnt er að því að innleiða samráð milli foreldra og skóla í gegnum Skólaráð. Þá er verið að skoða hvort kynningar á framhaldsnámi og fleira eigi erindi þar inn. Skilaboð íbúapings og verkefnisáætlun hafa verið nýttar við gerð stefnunnar. Samtal hefur átt stað við forsvarsmenn bæði Silfurtúns og Auðarskóla um heimsóknir. Fyrir liggur formlegt samkomulag og er stefnt að því að endurvekja heimsóknir í mars/apríl 2023.

<p>aðbúnað og val í námi.</p> <p>Aðgerð D: Reglulegir samráðsfundir verði með eldri borgurum varðandi þjónustu við þann hóp.</p> <p>Aðgerð E: Stjórnendur Silfurtúns og Auðarskóla kanni möguleikann á því að vera með heimsóknir á milli stofnana sem heimilisfólk og nemendur beggja stofnana geta tekið þátt í.</p>						
<p>4.2. Útiaðstaða í Auðarskóla verði metin og úrbótaáætlun gerð, samhliða fjárhagsáætlunargerð sveitarfélagsins fyrir 2023.</p>						Þessu markmiði þarf að fresta. Vegna væntanlegra framkvæmda við íþróttamannvirki verður mjög mikið rót á nærumhverfi Auðarskóla á meðan framkvæmdum stendur. Það þarf því að taka þetta mál upp þegar framkvæmdum lýkur.
<p>4.3. Vatnsbrunnur í Auðarskóla verði kominn í gagnið haustið 2022.</p>						Lokið haust 2022.
<p>4.4. Sveitarfélagið kanni hvort verði hvort hægt sé að koma á frístundaakstri, í tilraunaskyni, milli Búðardals og Lauga árin 2022-2024.</p>						Frístundabíll hóf ferðir haustið 2022.
<p>4.5. Fjölbreytt framhaldsskólanám víða um landið, verði kynnt árlega fyrir nemendum á elsta stigi.</p>						Ekki hafið.
<p>4.6. Aðgengi að heilbrigðis stoðþjónustu á borð við sjúkraþjálfun verði aukið fyrir árið 2023.</p>						Ungmennafélagið Ólafur Pá fékk styrk til að standsetja sjúkraþjálfaraaðstöðu í húsnæði sínu í Búðardal. Þau hafa þegar keypt megnið að búnaðinum og unnið er að

						betrumbótum á húsinu. Þá er verið að vinna að því að fá sjúkraþjálfara til að starfa í rýminu og veita þjónustuna í Búðardal.
4.7. Verkefnisstjóri og Rauði krossinn kanni möguleika á að hefja sjálfboðaliðaverkefni undir formerkjum hreyfingarinnar árið 2023, sem nýst geti t.d. eldri borgurum í Dalabyggð til félagslegrar virkni eða samveru.						Þrír sjálfboðaliðar hófu störf í febrúar 2023.
4.8. Innleidd verði móttökuáætlun vegna móttöku nýbúa árið 2023 og útbúinn upplýsingapakki sem fólk fær þegar það flytur til Dalabyggðar.						Fjölmenningarsetur vinnur að grunnvinnu fyrir móttökuáætlanir um þessar mundir og Símenntun á Vesturlandi er að vinna að móttökuáætlun sem mun byggja á þeirri vinnu. Þegar henni er lokið geta sveitarfélög nýtt sér grunninn fyrir sínar móttökuáætlanir.
4.9. Átak í fræðslu um skipulagsmál á mannamáli á árinu 2024.						Þetta er hafið að einhverju leyti en haustið 2022 var haldin röð fræðsluerinda, þar á meðal eitt um helstu skref vegna nýbygginga. Stefnt er að fleiri og fjölbreyttari kynningum, meðal annars sem snúa að framkvæmdum og skipulagsmálum.
4.10: Skoðað verði með hvaða hætti er hægt að bæta félagsstarf eldri borgara í Dalabyggð árin 2023-2024.						Ekki hafið.

Framgangur starfsmarkmiða hefur verið góður og fjölmörg verkefni komin af stað. Nokkrum er lokið og sum langt komin. Töluverður fjöldi er ekki enn hafinn en er hluti þeirra á áætlun á árinu 2023.

Yfirlit yfir styrkt verkefni

Úthlutað var úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs 4. nóvember 2022. Þrjátíu umsóknir bárust í sjóðinn og hlutu 21 verkefni styrk.

Heiti verkefnis	Nafn umsækjanda	Styrkur
Sjúkraþjálfaraaðstaða í Búðardal	Ungmennafélagið Ólafur Pá	1.300.000
Rúllutætarei til uppgræðslu	Búnaðarfélag Hvammsfjarðar	1.000.000
Umhverfsvænni og heilbrigðari landbúnaður með hjálp Bokashi	Anna Berglind Halldórsdóttir og Ólafur Bragi Halldórsson	1.600.000
Útiræktun grænmetis í Ásgarði	Skugga-Sveinn ehf	500.000
Dalahvítlaukur	Svarthamar Vestur ehf	1.000.000
Complete vocal söngnámskeið	Guðmundur Sv Bæringsson	150.000
Er líða fer að jólum	Alexandra Rut Jónsdóttir	200.000
Gönguleið: Fellsströnd - Skarðsströnd	Guðmundur Halldórsson og Trausti Bjarnason	400.000
Námskeið í kjötvinnslu	Skúli Hreinn Guðbjörnsson	200.000
Skarðsstöð - deiliskipulagsgerð fyrir ferðaþjónustu	Harpa Helgadóttir	250.000
Good morning Iceland	Alexandre Jean-Francois Vicente	350.000
Dalablaðið á netinu	Sögufélag Dalamanna og Kruss ehf	200.000
Jólasveinar á Íslandi eru úr Döllum	Kruss ehf	600.000
Fræðill í Búðardal	Dalirnir heilla ehf	400.000
Aðgengi skóga í Dalabyggð - Brekkuskógur og Laxaborg	Skógræktarfélag Dalasýslu	500.000
Uppsetning á leikverki	Leikklúbbur Laxdæla	500.000
Fræðsla og sjálfshjálp vegna geðheilsu	Bjarnheiður Jóhannsdóttir	500.000

Fótadalsvirkjun	Guðlaugur S. Sigurgeirsson ehf	400.000
Rafípróttadeild Undra	Íþróttafélagið Undri	200.000
Búnaðarkaup vegna íþróttastarfs barna	Íþróttafélagið Undri	1.000.000
Dýragarðurinn Hólum	Rebecca Cathrine Kaad Ostenfeld	1.000.000
Samtals úthlutað		12.250.000

Styrkhafar Frumkvæðissjóðs DalaAuðs árið 2022, ásamt verkefnisstjóra

Tveim verkefnum lauk fyrir lok árs 2022 en það eru verkefni Complete vocal söngnámskeið og jólatónleikarnir *Er líða fer að jólum*. Nokkur önnur verkefni eru hafin en önnur eru háð því að vera unnin að sumarlagi og hefjast því sumarið 2023.

Til fróðleiks má geta þess að tölverður fjöldi aðila sóttu einnig um styrki í Uppbyggingarsjóð Vesturlands fyrir verkefni í Dalabyggð á haustmánuðum. Sýnir þetta vel þann kraft sem býr í Dalamönnum. Samtals komu 9.700.000 kr í hlut verkefna í Dalabyggð fyrir 13 verkefni í úthlutun í janúar 2023. Að hluta til er um að ræða verkefni sem áður höfðu hlotið styrk úr Frumkvæðissjóði DalaAuðs.

Uppbyggingarsjóður - Atvinnu- og nýsköpunarstyrkir

Verkefni	Nafn umsækjanda	Styrkur
Urður Ullarvinnsla	Ingibjörg Þórána Steinudóttir	500.000
Umhverfisvænni og heilbrigðari landbúnaður með hjálp Bokashi	Anna B. Halldórsdóttir	1.250.000
Uppskeyra á Bláskel í Hvammsfirði	Hvammskel ehf	1.250.000
Dalahvítlaukur	Svarthamar Vestur ehf	1.300.000
Samtals úthlutað		4.300.000.-

Uppbyggingarsjóður - Stofn- og rekstrarstyrkir til menningarmála

Verkefni	Nafn umsækjanda	Styrkur
Rekstur Vínlandsseturs 2023	Vínlandssetrið	1.000.000
Rekstur Eiríksstaða 2023	Iceand Up Close ehf	1.000.000
Samtals úthlutað		2.000.000

Uppbyggingarsjóður - Menningarstyrkir

Verkefni	Nafn umsækjanda	Styrkur
Listviðburðir í Dalú	D9 ehf	300.000
Er líða fer að jólum	Alexandra Rut Jónsdóttir	350.000
Uppsetning á leikverki	Leikklúbbur Laxdæla	400.000
Listasafn Dalasýslu 30 ára	Byggðasafn Dalamanna	400.000
Ólafsdalshátíð 2023	Ólafsdalsfélagið	500.000
Kona að strokka	Þógrímur E. Guðbjartsson	700.000
Tilraunaforneifahátíð á Eiríksstöðum	Iceand Up Close ehf	750.000
Samtals úthlutað		3.200.000

Hugleiðingar verkefnisstjóra í lok verkefnis

Verkefnið DalaAuður fer vel af stað og er full ástæða til bjartsýni á framtíð Dalabyggðar. Uppbygging, samfélag í sókn og gróska stendur því upp úr þegar litið er yfir árið.

Íbúar sóttu vel bæði íbúaping og íbúafund en segja má að virkni þeirra í verkefninu hafi byrjað af fullum krafti þegar opnað var fyrir Frumkvæðissjóð DalaAuðs og með viðburðadagskrá Nýsköpunarsetursins í haust. Það hefur orðið stígandi í verkefninu og eru margir sammála um að þeir finni fyrir því að það sé mikil gróska og kraftur í Dalabyggð um þessar mundir. Óttast var að í svo litlu samfélagi hefðu allir svo mörgum hlutverkum og skyldum að gegna að flestir hefðu ekki tíma til að taka á sig aukin störf. Það hefur reynst mikill kraftur í íbúum og fjölmargir hrundið af stað verkefnum, hvort heldur í þágu samfélagsins eða sem hugmynd að eigin rekstri. Sumir hafa fengið hvatningu með aðstoð Frumkvæðissjóðs og aðrir farið af stað alveg á eigin vegum. Ákveðið var að næsta úthlutun úr Frumkvæðissjóði verði vorið 2023 og verður áhugavert og fylgjast með allri þessari grósku áfram.

Samstarf sveitarfélagsins í verkefninu hefur verið til fyrirmyndar og sýnir það sig í stöðugum vilja til að vinna í því að innleiða markmið DalaAuðs, sem eru í grunninn áherslumál íbúa, inn í starf sveitarfélagsins. Þetta góða samstarf hefur reynst einn af hornsteinum verkefnisins.

Verkefnisstjórn DalaAuðs hefur einnig unnið mjög óeigingjarnt starf og fulltrúar hennar lagt á sig mikla vinnu við að ýta verkefninu úr vör, styðja við það innan sinna eininga og vera verkefnisstjóra innan handar. Eiga fulltrúar Byggðastofnunar, Dalabyggðar, SSV og íbúa því miklar þakkar skildar.

Uppbygging húsnæðis mun hafa mikið að segja um þróunina í Dalabyggð og er það jákvætt að sjá nýbyggingar rísa í Búðardal. Vonandi mun þessi sýn blasa við okkur á hverju ári á næstu árum. Beðið er með eftirvæntingu eftir nýju íþróttamannvirki, sundlaug og íþróttahúsi. Engir innviðir eru í Búðardal til íþróttastarfs en grunnskóli Dalabyggðar, Auðarskóli, er staðsettur þar. Uppbygging

Íþróttamannvirkja mun því hafa í för með sér aukna þjónustu við íbúa, ekki síst grunnskólabörnin. Uppbyggingin mun einnig gera Dalabyggð og þá sérstaklega þéttbýlið í Búðardal að eftirsóknarverðari búsetukosti og áfangastað.

Það er af mörgu jákvæðu að taka þegar litið er yfir þennan stutta tíma síðan DalaAuður hófst en svo virðist sem hluti framtíðarsýnar DalaAuðs sé að raungerast því hér er gott að búa og hér er gott að dvelja.